

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.15. Me oportet operari: Cuique conuenit sua opera facere, & ei qui communicat expendere illud Domini: Quamdiu sum in mundo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

§. 15. Mc oportet operari: Cuique conuenit sua opera facere, & ei qui communicat expellere illud Domini: Quamdiu sum in mundo.

I. **N** huic coeci tenebris, pariter & nostras lux illa cœlestis illuminat. Primo in eo, quod ait: *Me oportet operari opere.* **C**ix. **D**ixit opera de nobis Christus operari debilitate mundum lapsum engere, laborare debilem, doctrinam lucem hominibus infundere, ea omnia agere, quæ hominibus in veritate fidei instruendi apta conueniat. **H**oc igitur Dominus non tam erat necessarium, vel conueniens Christo, quam hominibus: quandoquidem omnia in hominis cederent laute: Domine hocce te facere oportet. Si quid intelligo, apostoli dixisse, hoc expedire corco ipse esset, in cuius opus hoc deberet redundare, commodum. Bene dixit: Supponit opus horum esse ex illis, quæ sibi Pater commendaverat, huc cœco lucem imperit: quo nos docet, illosque, quibus officia iniunguntur, quæ Deus illis commendavit, ut certo sibi persuadant, quod illis incumbat agere iuxta officiorum qualitatem: Regi regna sua gubernare: iudicij litigantes expedire, & iustitiam exercere. Rectori bono Republicæ consilere: diutini, cui Deus fertandas concessis diuinis, ut apud eum indigens congruum reperiat sua necessaria remedium. Illos oportet operari. Hoc concessio, Domine, videtur, regno expedire, ut vigilat Rex, & partibus litigantium, ut illas Index cœli expedit, & pauperes, ut illi diues porrigit elemosynam. Sic est ut ait: Cæterum ardentem ipsi, sibi pariter conuenire illi munere satisfacere, quod illis Deus faciendum imposuit. Sic esse cognoscatur, & fatebatur Vas electionis: *Necessitas enim ipsi incumbit, ut mihi si non euangelizauerit.* Ego dicere: Væ mundo, si illi non predicatoris. Sic se ies habets verem & vae mihi, si non id, quod mihi Deus iniunxit, sed dulio perfecserim: *Me oportet operari opera eius, qui misericordiam ex eo quod mihi hoc impetravit, me tanta sequitur necessitas obligationis: ut si huius negligens defero, vae mihi.* Hic fuit ille agédi modus. Abraham Patri auctor, quando pauperes peregrinos domino descedens inquirebat, rogabatque, ut hanc illi gratiam facerent, ut in domum eius dicerent hospitiumque non dedignerentur: *Si in-*

veni gratiam in oculis suis, ne transcas seruum tuum. Ego mihi persuaderam, hanc gratiam fieri pauperibus. Concedo, venimus ego hanc potius recipi: Deus etenim mihi mendicos egenosque commendauit.

Secundonus prævenit, illud insinuans, quod postmodum exposuit Apollonius: *Cum tempus habemus, operemur bonum &c.* Hoc est: *Oportet operariorum dies esse, venies nos, quando nō possumus operari.* Operariorum dies est, quando nō possumus operari. Quamdiu huius vitæ dies lucis est, dum dum operare & laborare. Ioseph ex diuino mandato præcepit duodecim vias singulis de tribubus singulis, ut tollerent sibi lapides prægrandes, illosque sic omnes toto illo die persisterent, ut que dum ad vesperam & noctis tenebras, requiescerent, ubi figura erat illa nocte tentoria: *Euge Ioseph 4. s. iubet Dominus duodecim viros singulis per singulas tribus, & præcipe eis, ut tollant de medio Iordanis alię.* **C**ix. duodecim duarissimos lapides, quos posset in loco castorū, ubi fixeris hac nocte tentoria. Perpendit D. Cyril. illud Spiritus S. Li. 7. de Ame obitum tuum operare iustissimam quoniam non adorat. est apud inferos innenire cibum; & ex mente eius Eccl. 14, illud spectat Domini mandatum quo populo 171. suo per Moysen præcepérat, ut singulis diebus quilibet mauna colligeret, quantum pro illo die sufficeret: pridie autem Sabbathi dupliceum colligeret portionem: *Colligerunt duplices cibos:* cuius cum rationem à Moysi querarent, respondebat: *Requies Sabbathi sanctissima est.* Dominus erat: *F*rid. 16. quodcumque præcandum est facie, & que coquenda sunt, coquite. **S**abbatum tempus est quietis, illo die non expedit operari: colligere, & ea facite, quæ in illum diem sunt necessaria quod si in illum diem facienda distuleritis: tunc facere non licet, nec quod comedatis innuetis. Tempus vitæ, tempus est colligendi Manna, quo aeternum vitas: empus autem mortis, tunc pus non est operandi, nec faciendo, sed patiendo: non est homo ea hora ad faciendam presentiam aptè dispositus: illam habeo iam peractam. O stolidum caput, diutinem Epulonem, (exclama D. August.) quo tempore dies est, non operatur, nec *transfiguratio* largitur fame scenti Lazaro, quo in Iohann. cibum sibi in diem Sabbathi aeternitatis prepararet, postmodum aquam sibi porrigi effinguit, non illam obtinebit: *Quia non est apud inferos innenire cibum.*

Satis huic proposito conforme declarat D. L. 2. sent. Ifidor illa propheta verba: *Dare Domino Deo vero cap. 3. de siro gloriam, antequam contenebretur.* Dare Deo panis, gloriam, est confiteri peccata tua. dixit Ioseph Hier. 3. 16 ad Acham: *Da gloriam Domino Deo Israël,* & con- Ioseph 7. fiter, 19.

Eccles. 17. sierr, atque indica mibi quid feceris, Ne in noctem distuleris, nec agere differas usque in tempus horamque patienditum etenim: Nemo poterit operari. Quid acturus es, dum tibi felis perturbabit caput, & dolor vehemens corpus acerb torquebit, & infirmitas te ad seismum, orationes, opera penitentia reddet inhabilem: quando ad emittendam confessionem bonam feliciter, cum clara tuorum scelerum cognitione, eorumque que laisfactione iacebis midonens? Ante mortem confitere, consulit tibi Spiritus S. de quibus alias.

III. Ecclesiæ Christi perpetua affilia. Matt. 28. Tertio hanc perpende sententiam: Quamdiu sum in mundo, lux sum mundi, ex qua certitudinem illam colligo, qua gaudet Ecclesia S. in qua continuo residet Christus: Ecce vobisum sum omnibus diebus, usque ad consummationem facili. Vnde velut fel dominus eam perpetuo fouet, illuminat, confortat, roboret, & cito dicit: quocirca nihil timendum, quod coecuat, vel errat, vel labatur, vel decipiatur, vel cum omnes inferni tenebre obnubilant, nec sibi persuadeant heretici, quod eius potenter aliquando obclurare fideam, nec tyrami eius labelactate constantiam: eternum in ea semper residet, & presidet Christus, qui ait: Quamdiu sum in mundo, lux sum mundi.

VI. Quid agendum est post communione. CAIETA. 3. P. 479. art. 1. Similiter ex vi horum verborum sapienter & utiliter colligit Cardinalis Caieta, quid tibi post suscepitam communionem sit agendum: ne scilicet illico ab astris desitas devotionis, nec credideris, quod in deglutiendo species sacramentales effectus huius sanctissimi sacramenti finitur: sed ut prius persistas, tibique tantum praesidio fumas misericordiam: etenim quo tempore perseverant species, singulares in te effectus operatur ille qui dixit: Quamdiu sum in mundo, lux sum mundi. Hæc eius sunt verba: Intelligo in tota hac materia per tempus sumptionis Eucharistia, non illam solum mortalam, qua deglutiuntur, sed cum consequente temporis spatio, quo Christi corpus sacramentaliter insumente perseverat, est enim pars presens corporaliter in nobis, ac per hoc passus, & illuminans spiritualiter animam, ut si etiam illud implatur: quamdiu sum in mundo, lux sum mundi. Ex quibus perspicuum tibi erit, quantum sibi iniuriam faciant, qui sumptu Eucharistiâ faciunt ad negotia secularia diuertuntur: nec vel parvam impendunt mortalam huius in anima colesti Manna ciboque digerendo. Verum quid de illis dicendum, qui peracta misera, vel hausto Sacramento, continuo fabulis nigrisque sceluli distrahabuntur? Satis liquido pater-

ex ipso vestis filo, quam parvum ex hoc solo diuinissimo, quem pectora gerunt, fructum, salutemque referant.

§. 16. Deum se ostendit, quia per contraria mea dia operatur, tanquam Dominus natura, sicut in Mara & in serpente.

Hec dicens expuit in terram, & fecit lumen 40. Ecce. Hic nobis sistendum foret cum D. Lib. 3. de Ambro. considerando, quod Christus Sacra- initium statuas illuminacionis huius cœci lumen mentis, eius oculis imponens, ut tibi ostendat, at illumina- tionem cœlorum animæ tuæ remedium efficacissimum hoc esse, si coram illis ponatur, quod lumen sit, puluis & cimis. Verum hoc omisso dico, quod iam representet D. Iohannes, qua ratione Christus opera Patris sui operetur, scilicet illuminet, & nobis diuinam demonstret lucem, quæ lucet in tenebris: *Lux in tenebris lu- cet. Expuit in terram, & fecit lumen ex sputo, & Deus linij oculos cœci. Bone Deus, numquid hoc Dominus illuminandis oculis spatum remedium, illis luti est natu- glebam injicere? Illa si prius lucidi fuissent, illos ex- excecerat: nulli namque sunt oculi adeo lyn- cei, tunc aquiles, quin siliui illis massam supetu- ieretur, statim illis visus, eripitur. Hoc igitur quod in tuis manibus visum adest, ipsum est quod possum in manibus Salvatoris visum conseruare, ut hinc agnoscat, quod Deus superior est, & totius naturæ Dominus, qui per quodlibet operatur, & per tale medium, & cum ea crea- turæ, quæ animo suo federe.*

Omniō mirabilis est ille D. Basilius, discursus, D. BASIL. dicentis, quod hoc uno inter alia, quibus Deus Scholasticæ in ostendere le voluit, at Etorem & Dominum tot. 8/147. T. 1. tuis naturæ, idem confirmat, in eo quod que- libet efficiat, per creaturam & medium sibi pla- catum: quod per ignem frigesciat, per gelu- caleficiat; ut patet in Egypto, & rebus amarissi- mis adest dulcedinem, hec in aquis Mara: quamus enim Deus creaturas condens, cuique natura suam particulatè & limitatam indiderit, secundum quam ea operatur quæ esset limitata, & conformia sua naturæ, eisque qualitatibus, ac prouinde distinctæ effient proprietates & effe- cta, prout & sunt nature: nihilominus potestas illius, arque ab solutum dominum omnibus his superemineat, ut de quolibet, & per quodlibet quæcumque & quomodo cumque vellet opera- retur? Vnde sic explicat S. Doctor verita illa Davidis: Qui dat nimis sicut lanâ Respectu Dei, Ps. 147. 13 idem